

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

Datum usvajanja: 15. januar 2013. god.

Slučaj br. 2012-08

Mufail Halili

Protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava tokom zasedanja dana 14. i 15. januara 2012. god. sa sledećim prisutnim članovima:

g-đa Magda MIERZEWSKA, Predsedavajući član
g-đa Virginia MICHEVA-RUSEVA, Član
g-din Guénaël METTRAUX, Član

Uz asistenciju
g-din John J. RYAN, Višeg pravnog službenika
gđica Joanna MARSZALIK, pravnog službenika
g-din Florian RAZESBERGER, pravnog službenika

uzevši u obzir gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkim postupkom Saveta 2008/124/CFSP od 04. februara 2008. god., Koncept Odgovornosti EULEX-a od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravila Procedura Komisije od 09. juna 2010. god.,

Nakon većanja donosi sledeću odluku:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba je registrovana 29. juna 2012. godine.

II. ČINJENICE

2. Činjenice slučaja, kao što su podnete od strane podnosioca žalbe, mogu se ukratko opisati kao što sledi.

Krivični postupak protiv podnosioca žalbe

3. Dana 11. marta 2009. godine, tužilac prizrenskog okruga optužio je podnosioca žalbe za ubistvo svoje supruge L.H. i svog pašenoga H.S.
4. Dana 02. juna 2010. godine, Okružni sud u Prizrenu, u kom je tročlano veće sudija zasedalo, osudilo je podnosioca žalbe prema optužnici i kaznilo ga sa trideset godina zatvora.
5. Dana 9. juna 2011. godine, veće Vrhovnog suda sastavljeno od pet sudija odbacio je žalbe koje je podneo Okružni javni tužilac, porodice žrtava i podnositelj žalbe i potvrdilo prvostepenu presudu.
6. Nakon podnošenja naknadne žalbe od strane Okružnog javnog tužioca i porodica žrtava, dana 15. marta 2012. godine, u Vrhovnom Sudu je zasedalo veće od pet sudija i izmenilo svoju prethodnu presudu i kaznilo podnosioca žalbe sa četrdeset godina zatvora. Žalba podnosioca žalbe bila je odbijena.

Starateljstvo nad decom podnosioca žalbe

7. Podnositelj žalbe tvrdi da je on biološki otac sedmoro dece, dvoje od toga (S.H i A.H.) je imao sa svojom preminulom suprugom, a jedno dete svoje preminule supruge je prihvatio kao svoje. Čini se da je pre smrti njegove supruge, A.H. i četvoro druge dece iz njegovog prvog braka živilo sa njim (odnosi se na podnosioca žalbe), dok je S.H. živila sa svojom majkom. Nije jasno ko je imao starateljstvo nad preostalim detetom.
8. Dana 28. oktobra 2008. godine, Opštinski Sud u Prizrenu dodelio je starateljstvo nad A.H. supruzi podnosioca žalbe, tj. L.H. Nakon smrti L.H. i hapšenja podnosioca žalbe, A.H. je smešten u prihvatilištu u Prištini. Podnositelj žalbe tvrdi da je njegova prva supruga uzela ostale četvoro dece da žive sa njom u Albaniji. On tvrdi da oni žive u veoma lošim uslovima i da njihova majka nije u stanju da se prikladno brine o njima. Podnositelj žalbe takođe tvrdi da je od nekoliko institucija na Kosovu, uključujući Ministarstvo za Rad i Socijalna Pitanja, Zaštitnika Građana i Savet za odbranu ljudskih prava i sloboda, tražio da mu pomognu i dovedu decu natrag na Kosovo i da im obezbede institucionalnu zaštitu, ali bez uspeha.

Navodno loše tretiranje u zatvoru

9. Nenavedenog datuma podnositelj žalbe je uhapšen i zadržan u kazneno popravnom centru u Dubravi. On tvrdi da je bio zlostavljan od strane drugih zatvorenika i osoblja. Dana 01. maja 2009. godine, prebačen je u kazneno popravnom centru u Gnjilane.

10. Nakon proglašenja krivim 5. maja 2010. godine, podnositelj žalbe je ponovo 31. jula 2010. godine, vraćen u kazneno popravni centar u Dubravi. On tvrdi da je tamo ponovo bio verbalno zlostavljan od strane osoblja i drugih zatvorenika. Podnositelj žalbe takođe tvrdi da su životni uslovi u zatvoru u Dubravi veoma loši.
11. Dana 03. septembra 2009. godine, podnositelj žalbe je prebačen u kazneno popravnom centru u Gnjilane, gde ga je, kako on tvrdi, u više navrata verbalno zlostavljao jedan od zatvorskih stražara.
12. Dana 01. oktobra 2011. godine, podnositelj žalbe je prebačen u zatvor u Lipljan a nakon toga ponovo u Dubravu. On se žali da ga je tokom boravka u Dubravi zlostavljao čuvar, ali nije uspeo da obezbedi nikakve detalje o tome.
13. Dana 25. maja 2012. godine, podnositelj žalbe je prebačen u pritvornom centru u Peći. On tvrdi da je bio podvragnut pritvoreničkom režimu, iako je već bio osuđen. Žali se da je bio primoran da provodi dvadeset dva i po sata dnevno u ćeliji zajedno sa drugim pritvorenicima i bio mu je dozvoljen samo jedan telefonski poziv nedeljno u trajanju od 15 minuta, pod nadzorom čuvara. Nenavedenog datuma podnositelj žalbe je ponovo prebačen u zatvor u Dubravi.
14. Podnositelj žalbe je uputio nekoliko žalbi različitim institucijama, uključujući Ministra Pravde, Šefa komponente za pravosuđe u EULEX-u, Zaštitnika građana, Predsednika Kosova žaleći se o navodnim kršenjima njegovih prava. On takođe kaže da je podneo krivičnu prijavu kod glavnog tužioca EULEX-a. Nisu obezbeđeni nikakvi detaljni ili relevantni dokumenti.

III. ŽALBE

15. Podnositelj žalbe tvrdi da je on nepravedno osuđen i traži da se suđenje ponovi.
16. On se dalje žali da njegovo četvoro dece nije zaštićeno od strane vlasti. Poziva se na Međunarodnu Konvenciju o pravima deteta.
17. Podnositelj žalbe se takođe poziva na Konvenciju protiv mučenja i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja (Konvencija protiv mučenja) i tvrdi da je bio podvragnut psihičkom mučenju dok je bio u zatvoru, a takođe se žali i na loše životne uslove u kosovskim zatvorima i pritvorskim centrima.

IV. ZAKON

18. Pre nego što se žalba razmotri o svojim zakonskim osnovama, komisija mora da odluči da li da prihvati žalbu, uvezši u obzir kriterijume prihvatljivosti koji su predstavljeni u Pravilu 29. njihovih pravila procedura.
19. Prema pravilu 25. paragraf 1. iz pravilnika o procedurama komisija može jedino da ispita žalbe vezane za kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu tokom sprovođenja svog izvršnog mandata u sektorima pravosuđa, policije i carine.

Nepopravičnost krivičnog postupka protiv podnosioca žalbe

20. Komisija konstatuje da se žalba podnosioca žalbe u suštini odnosi na ishod sudskog postupka koji je vođen protiv njega i njegovo navodno nepopravično osuđivanje.
21. Prema pravilu 25. paragraf 1. iz Pravilnika o radu, na osnovu koncepta odgovornosti u OPLAN-u EULEX-a na Kosovu, mandat Komisije ne omogućava istoj da razmatra ni administrativne a ni pravosudne aspekte rada kosovskih sudova. Oni su u potpunoj i jedinoj nadležnosti samih kosovskih sudova (na prime vidi, slučajevi KRLJP-a br. 2012-03, *Dobruna protiv EULEX-a*, §12 i 2011-06, 2012-05, *Pajaziti protiv EULEX-a*, § 9. Odluke kosovskih sudova podležu žalbama i vanrednim pravnim lekovima koji su na raspolaganju prema važećem zakonu (vidi, između ostalog, slučajeve KRLJP-a br. 2011-01, *Dedë Gecaj protiv EULEX-a*, § 51)).
22. U svakom slučaju, Komisija konstatuje da se u podnescima žalioca ne otkriva nikakvo postojanje nepopravičnosti postupka o kome je reč. Kada podnositelj žalbe spori pravičnost postupka, on ne navodi nikakve konkretnе proceduralne nedostatke u pogledu njegovog prava na pravično saslušanje od strane pravosudnih organa. Njegove žalbe su ograničene na protivljenje na suština odluka donetih od strane pomenutih organa u njegovom slučaju i na činjenične greške i one vezane za zakon navodno koje su oni počinili. U suštini osporava ishod krivičnog postupka koji je vođen protiv njega.

Starateljstvo nad decom podnosioca žalbe

23. Što se tiče žalbe vezane za situaciju dece iz prvog braka podnosioca žalbe, Komisija konstatuje da opšti izvršni mandat EULEX-a ne obuhvata aktivnosti pravosudnog ili administrativnog karaktera u pogledu na starateljstvo nad decom i socijalnu zaštitu. Prema tome, pitanja izneta od strane podnosioca žalbe ne spadaju unutar sfere izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu i, shodno tome, spada van mandata Komisije, kao što je regulisano u pravilu 25. njihovog Pravilnika o Radu i OPLAN-a EULEX-a na Kosovu. U svakom slučaju, čak i pod prepostavkom da je podnositelj žalbe do te mere pokazao Komisiji, radi zadovoljenja kriterijuma, da ima formalno ovlašćenje da postupa u ime svoje dece, ipak nijedan ubedljiv argument nije dostavio Komisiji kako bi je ubedio da bi u okolnostima ovog predmeta

najbolji interes za decu bio da budu oduzeta rodbini i da im se dodeli institucionalna nega.

Navodno maltretiranje u zatvorima i pritvornim centrima

24. Podnositac žalbe takođe tvrdi da je bio izložen psihičkom mučenju u zatvoru, što je povreda Konvencije o mučenju. Žalba kao takva spada i takođe treba da bude ispitana u skladu sa članom 3. Evropske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u tekstu: Evropska Konvencija) koja glasi kao što sledi:

Član 3.

Zabrana mučenja

Niko ne sme biti podvrgnut mučenju, ili nečovečnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

25. Pre svega, Komisija napominje da može da ispita žalbe podnete u roku od šest meseci od dana navodnog kršenja prava kao što je regulisano pravilom 25. paragraf 3. u Pravilniku o radu. Prilikom ispitivanja ovog dela iz date žalbe, Komisija će iz svog razmatranja isključiti bilo koja navodna kršenja prava nad podnosiocem žalbe koja su se možda dogodila pre 30. decembra 2011. godine.
26. U meri u kojoj se može reći da se podnositac žalbe nadovezuje na događaje koji su se desili nakon ovog datuma, Komisija konstatiše da nije potvrđeno, a kamoli prikazano, u datom slučaju da je EULEX na bilo koji način bio uključen u navodna kršenja prava.
27. U svakom slučaju, Komisija dalje konstatiše da zlostavljanje mora dostići minimalni nivo ozbiljnosti da bi spadalo u okvir člana 3. (EKLJP, Irska protiv Ujedinjenog Kraljevstva presuda od 18. januara 1978. god. Serije A br. 25, p. 65, § 162, ili, među mnogim drugim autoritetima, *Iwańczuk protiv Poljske*, br. 25196/94, § 50, od 15. novembra 2001. god.). Dalje se napominje da unutar značenja Konvencije protiv mučenja "termin "mučenje" označava bilo koje delo kojim se jednoj osobi namerno nanosi težak bol ili patnja, bilo fizički ili psihički" (Član 1.). Prema praksi rada Evropskog Suda za ljudska prava, mučenje čini "namerno nečovečno postupanje koje izaziva veoma ozbiljne i surove patnje" (vidi, među mnogim drugim autoritetima *Selmouni protiv Francuske* [GC], br. 25803/94, § 96, EKLJP 1999-V). Slično tome, član 165. PKZK definiše mučenje kao "bilo koje delo ili propust kojim su ozbiljan bol ili patnja, bilo fizički ili psihički, namerno naneti jednoj osobi". Međutim, Komisija konstatiše da podnositac žalbe nije dostavio nikakve pojedinosti koje bi omogućile da se zaključi da je postupanje kojem je on bio izložen dovelo do nečovečnog ili ponižavajućeg tretiranja unutar značenja člana 3. Evropske Konvencije, a kamoli dovelo do mučenja unutar značenja iste odredbe ili unutar značenja člana 1. Konvencije protiv mučenja, ili člana 165. PKZK-a.
28. Komisija dalje napominje da se proceduralna obaveza EULEX-a da istraži navodne povrede člana 3. Konvencije javlja u određenim okolnostima. Naime, član 3.3. Zakona br. 03/L-053 o Pravnoj

nadležnosti, odabiru i dodeli slučajeva sudijama i tužiocima EULEX-a na Kosovu (u tekstu: zakon o pravnoj nadležnosti) ubrajaju krivična dela koja izazivaju nadležnost tužilaca EULEX-a, među kojima je i mučenje (kao što je definisano u članu 165. Privremenog krivičnog zakona Kosova (PKZK)). Komisija ponavlja da, u skladu sa članom 12. Zakona o pravnoj nadležnosti, tužiocu EULEX-a imaju ovlašćenja da preuzmu istragu ili krivično gonjenje bilo kojih krivičnih prekršaja, u slučaju da kosovski tužiocu nisu voljni ili nisu u mogućnosti da sprovedu svoje dužnosti i da ta ne raspoloženost ili nemogućnost može da ugrozi prikladnu istragu ili krivični postupak. Kako bi ta mogućnost nastala, ipak, slučaj bi pre svega morao da se uputi lokalnom javnom tužiocu. Ukoliko i tada lokalni tužilac ne bude voljan ili u mogućnosti da se pozabavi slučajem, podnositelj žalbe može da obavesti šefa tužilaca EULEX-a, koji bi onda odlučio da li da dodeli slučaj drugom kosovskom javnom tužiocu ili nekom tužiocu iz EULEX-a. Komisija konstatiše da podnositelj žalbe nije podneo žalbu kod kosovskih organa za krivično gonjenje.

29. Shodno tome sledi da ova žalba spada van sfere izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu i, sledstveno tome, van nadležnosti Komisije, kao što je i formulisano pravilom 25. iz njenog Pravilnika o radu i OPLAN-u EULEX-a na Kosovu.

IZ TIH RAZLOGA,

Komisija, jednoglasno, tvrdi da nema nadležnosti da ispita žalbu, nalazi žalbu neosnovanom unutar značenja člana 29. (d) iz njihovog Pravilnika o radu, i

PROGLAŠAVA ŽALBU NEOSNOVANOM.

U ime komisije,

John J. RYAN
Viši pravni savetnik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član